

În ziua de 28 octombrie 1967, între orele 14.45-17.00, a avut loc înhumarea fostului secretar general al P.N.Ț., în perioada 1940-1944, Popp Gheorghe-Ghiță, la cimitirul Iancu Nou din șoseaua Mihai Bravu. Slujba religioasă a fost oficiată de către 5 preoți. La procesiune au participat cca 150-160 persoane, în majoritate foști conducători ai P.N.Ț., printre care: doctor Ionel Anton Mureșanu, avocat *Pantelimon Halipa*, profesor *Hudiță Ioan*, doctorii *Coposu Cornel*, Popp Ionel, Pântea Gherman, fost guvernator al Odesei, profesor *Jovin Ion* și alții.

După oficierea slujbei religioase, în jurul orelor 16.00, în necrologul ținut de către *Pantelimon Halipa*, fost membru în delegația permanentă a C.C. al P.N.Ț. și președintele organizației P.N.Ț. din Basarabia, printre altele, a evocat figura lui Popp Ghiță, ca mare patriot și politician ardelean. Necrologul lui *Pantelimon Halipa*, după afirmația sa, este extras din mesajul adresat de Popp Gheorghe defunctului Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Printre altele, a arătat personalitatea lui Popp Gheorghe și rolul său în mișcarea iredentistă contra ungarilor, faptul că a fost un mare prieten al românilor basarabeni, care a luptat pentru redobândirea Basarabiei, menționând că însuși Lenin, în 1917, a proclamat dreptul naționalităților din Rusia de a se separa, dacă doresc, drept de care a uzat și Basarabia. În continuare, a menționat că Popp Gheorghe a fost trimis la Moscova să semneze actul de pace și de ieșire a României din coaliția hitleristă. *Pantelimon Halipa* a amintit că Popp Gheorghe a avut o contribuție însemnată și la marele act de la 23 august 1944, iar după declarația din aprilie 1964, a fost într-un totu de acord cu poziția partidului nostru și a asigurat pe Gheorghiu-Dej de devotamentul său și al celor din fostul Partid Național Țărănesc, ca, pe cale diplomatică, cu înțelepciune și răbdare, să se recapete Basarabia și Bucovina, care au fost răpite pe nedrept de către vecinii din răsărit. *Pantelimon Halipa* a descris și suferințele prin care a trecut Popp Gheorghe în timpul primului război mondial, ca prizonier la nemți, iar în ultima perioadă, în 15 ani de închisoare, ca deținut politic, încheind cuvântarea sa, spunând că Popp Gheorghe, înainte de a muri, a cerut să fie înmormântat cu tricolorul pe piept.

Al doilea vorbitor, profesorul *Hudiță Ioan*, fost membru în delegația permanentă a C.C. al P.N.Ț., deținut contrarevoluționar, a afirmat că defunctul face parte din pleiada veche a marilor oameni de stat și luptători pentru democrație și neam, cum au fost Iuliu Maniu, Vaida Voievod, Mihai Popovici, Madgearu Virgil, Ion Mihalache și alții. L-a caracterizat ca pe un ilustru analist al concepțiilor politice contemporane din țară și străinătate și al elitei P.N.Ț., un patriot înflăcărat al Ardealului, în lupta pentru dreptate și democrație.

Ultimul vorbitor, doctor *Coposu Cornel*, fost secretar general adjunct al C.C. al P.N.Ț. în perioada 1944 - 1947 și deținut contrarevoluționar, l-a calificat pe Popp Gheorghe drept clasic al elevilor, care a suferit pe nedrept în detenție, apreciindu-l că prin comportarea și virtuțile sale, onestitate și dezinteres personal, a fost făclie luminoasă pentru toți cei mai tineri, atât în viața liberă, cât și în timpul suferinței. În final, a mențio-

pildă.

După terminarea ceremoniei, la plecarea din cimitir, *Iacobescu Teodor*, fost membru în C.C. al P.N.Ț., a afirmat: "Noi, basarabeni, ne întâlnim aproape zilnic la *Pantelimon Halipa* și acolo luăm fel de fel de hotărâri", continuând: "Noi avem datoria (se referea la basarabeni) să ieșim în stradă, pentru a cere alipirea Basarabiei la patria mamă". Și *Anca Victor*, fost membru în C.C. al P.N.Ț., după înmormântare, a afirmat că "discursurile acestea care au mers la inima oricărui român, ar fi fost imposibile la

CORNELIU COPOSU - sau valoarea "utopiei"

în mormântarea lui *Popovici Mihai*, fost ministru de finanțe, pentru că acela era un om al culiselor, lipsit de onestitatea lui Popp Gheorghe". Referitor la necrologul lui *Pantelimon Halipa*, *Cornel Velteanu*, membru în C.C. al P.N.Ț., a afirmat că a făcut o impresie colosală, mai ales în rândurile generației mai vechi, care se consideră generația unirii, cu atât mai mult cu cât, sub cupola bisericii, s-au auzit, după ani de zile, "numele sfinte ale unor înaintași", referindu-se la *Iuliu Maniu* și *Ion Mihalache*. Sus-numitul a mai afirmat că "recunoașterile publice ale existenței în istorie a unui partid deschide perspective existenței lui în actualitate".

Întrucât din informațiile ce le deținem rezultă că, la domiciliul lui *Pantelimon Halipa*, se adună zilnic o serie de basarabeni, foști politicieni P.N.Ț., unde se fac discuții cum să acționeze și să manifesteze pe stradă, referitor la la realipirea Basarabiei și Bucovinei la patria mamă, vom face propuneri de instalare a măsurilor T.O. De asemenea, vom avea în vedere, în mod special, urmărirea informativă a activității lui *Hudiță Ioan* și *Coposu Cornel*, care s-au afirmat ca unii dintre fruntașii național-țărăniști mai activi. Prin agentură se vor urmări, în continuare, discuțiile ce se fac și de către ceilalți foști conducători ai P.N.Ț., în legătură cu discursurile ținute, ocazionate de decesul lui Popp Gheorghe, dacă continuă să întrețină legături între ei și care este natura acestor legături.

Locțiitor șef direcție,
Colonel de securitate
Crăciun Gheorghe